

Sygn. akt III KK 595/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2018 r.,
w sprawie **T. D.**,
skazanego za czyn z art. 197 § 3 pkt 3 k.k. i in.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 27 czerwca 2017r., sygn. akt II AKa [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B.
z dnia 9 lutego 2017r., sygn. akt III K [...]

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu
adw. Ł.G. – Kancelaria Adwokacka w B. – kwotę 738,00 zł
(siedemset trzydzieści osiem), w tym 23% VAT, za sporządzenie
i wniesienie kasacji;**
- 3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania
kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć
Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt III K [...],
T. D. został uznany za winnego tego, że:

1. w dniu 16 sierpnia 2013 roku w godzinach wieczornych, w lesie w okolicach miejscowości P., poprzez odurzenie swojej małoletniej córki A.D.,

urodzonej 1.06.1998 roku, alkoholem oraz substancją psychotropową w postaci amfetaminy, kierowanie wobec ww. grózb pozostawieniem w lesie, opuszczenia rodziny i pozbawienia majątku, podstępem doprowadził ww. pokrzywdzoną do obcowania płciowego, to jest przestępstwa z art. 197 § 3 pkt. 3 k.k., za które – na podstawie art. 197 § 3 k.k., w myśl art. 4 § 1 k.k., stosując w całości wyroku przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy: Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 396) tj. obowiązujące na dzień 30 czerwca 2015 roku – wymierzono mu karę 8 lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 41a § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzeczono środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej A. D. na odległość mniejszą niż 200 metrów na okres 10 lat;

2. w okresie od nieustalonego dnia do dnia 17 sierpnia 2013 r. w mieszkaniu przy ul. K. [...] w B. posiadał substancję psychotropową w postaci amfetaminy o łącznej wadze tej substancji 2,08 g, znajdującą się w pięciu woreczkach foliowych, to jest przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. 2016 r. Dz.U. z 2016 r. poz. 224), za które – na podstawie art. 62 ust. 1 wspomnianej ustaw – wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd Okręgowy w B. połączył orzeczone wobec T. D. ww. kary jednostkowe pozbawienia wolności i w ich miejsce wymierzył mu karę łączną w wymiarze 8 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który podnosząc zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych oraz naruszenia przepisów postępowania karnego – art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 201 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k., mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 27 czerwca 2017 r., sygn. akt II AKa [...], utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Orzeczenie Sądu odwoławczego zostało zaskarżone kasacją obrońcy oskarżonego, w której podniesiono zarzuty rażącego naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k., art. 201 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k.,

przez nieprzeprowadzenia przez Sąd *ad quem* z urzędu dowodu z opinii biegłego toksykologa oraz błędne zaakceptowanie i niedostateczne uzasadnienie w ramach kontroli instancyjnej, że nie doszło do naruszenia tychże przepisów przez Sąd pierwszej instancji na skutek tego, iż Sąd ten odstąpił od badania okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego i nie wyczerpał w tym celu wszystkich możliwości dowodowych, oddalając wnioski dowodowe oskarżonego i jego obrońcy, wskazane szczegółowo w uzasadnieniu kasacji.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie orzeczeń Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi *meriti* do ponownego rozpoznania.

Prokurator, w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym.

Zgodnie z art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy ma obowiązek rozważenia wszystkich zarzutów i wniosków wskazanych w środku odwoławczym, wskazując w uzasadnieniu orzeczenia, dlaczego zarzuty i wnioski apelacji sąd uznał za zasadne albo niezasadne. Jak zauważa się z orzecznictwie, nie istnieje model czy schemat uzasadnienia, o którym mowa w art. 457 § 3 k.p.k., bowiem jego zakres i szczegółowość zależne są od realiów konkretnego postępowania, w tym także od merytorycznej zawartości uzasadnienia orzeczenia Sądu pierwszej instancji, jak również od treści środka odwoławczego. Niezależnie od konstrukcji uzasadnienia orzeczenia Sądu odwoławczego, winno ono zawierać argumentację udzielającą stronom – a w szczególności skarżącemu – odpowiedzi, dlaczego został podzielony zarzut(y) odwoławczy(e) bądź z jakich przyczyn został(y) on(e) uznany(e) za niezasadny(e) i w konsekwencji, czy uwzględniono w całości albo w części wnioski zawarte w środku odwoławczym bądź dlaczego nie doszło do ich uwzględnienia” (zob. *postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2017 r., V KK 423/16, Prok.i Pr.-wkł. 2017/6/26, KZS 2017/6/3*).

Lektura uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego w świetle zarzutów sformułowanych w apelacji obrońcy T. D. oraz na tle szczegółowości rozważań wyrażonych w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji nie pozostawia

wątpliwości co do tego, że kontrola instancyjna przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny w [...] została dokonana zgodnie ze standardami rzetelnego procesu, wyznaczanymi m.in. przez treść art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k., zaś argumentacja skarżącego stanowi nieprzystającą do charakteru postępowania kasacyjnego polemikę ze stanowiskiem orzekających Sądów co do wartości dowodowej wyjaśnień oskarżonego oraz dowodów z opinii biegłych.

Odnosząc się do poszczególnych argumentów przedstawionych w uzasadnieniu kasacji stwierdzić należy, że stwierdzenie Sądu odwoławczego o tym, że skazany potwierdził fakt współżycia z małoletnią córką jest jedynie stwierdzeniem nieprecyzyjnym, nierzutującym na prawidłowość weryfikacji oceny tego dowodu. Trzeba bowiem zauważyć, że w jednej ze swych relacji procesowych skazany nie negował faktu obcowania płciowego z córką, choć go jednoznacznie nie potwierdził. Wskazał bowiem, że po zażyciu narkotyku nie pamiętał wiele z tamtej sytuacji: „pamięć jest, ale wolałbym tego nie pamiętać” (k. 54). Wyjaśnił, że to córka sama namawiała go do współżycia, a reszty nie może powiedzieć, bo: „nie wiem, czy to jest faktem, czy nie” (k. 54).

Należy podkreślić, że odmówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom skazanego przez Sąd pierwszej instancji było rezultatem wnikliwej analizy jego relacji procesowych (k. 39-41 uzasadnienia wyroku Sądu *meriti*). Stopień szczegółowości tych rozważań, wobec oczywiście nietrafnego, w świetle zacytowanych fragmentów wyjaśnień T.D., twierdzenia apelującego o konsekwentnym kwestionowaniu przez skazanego obcowania płciowego z pokrzywdzoną (s. 7 apelacji), uprawniał Sąd odwoławczy do aprobaty stanowiska Sądu *meriti* i odesłania w zakresie omówienia tej części materiału dowodowego do odpowiedniej części uzasadnienia tego Sądu.

Nie zasługuje na uwzględnienie również dalsza część kasacji, w której kwestionowane jest stanowisko Sądu odwoławczego, aprobującego oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych w apelacji. Sąd Apelacyjny w [...] miał podstawy do uznania, że zeznania P. L. i E. W. są nieistotne dla sprawy, co potwierdzają rozważania tego Sądu, znajdujące się na s. 7 i 8 uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Zasadnie Sąd ten uznał, że ich relacje procesowe, nawet gdyby potwierdzały tezę wskazaną we wniosku dowodowym co do zachowania

matki pokrzywdzonej w związku z toczącą się inną sprawą (o rozwód ze skazanym), nie podważyłyby wiarygodności zeznań D. D. w niniejszej sprawie, zwłaszcza że jej relacje znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Kwestionowanie przez autora kasacji zaniechanie w zakresie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych – toksykologa, ginekologa i urologa wynika z prezentowania stanowiska o występowaniu wątpliwości co do istotnych dla odpowiedzialności karnej skazanego okoliczności faktycznych. Taki subiektywny pogląd, odnoszący się do sfery faktów a nie prawa, z oczywistych względów nie może stanowić podstawy formułowania zarzutów kasacyjnych i musi zostać uznany za oczywiście chybiony, w szczególności w świetle rozważań Sądu odwoławczego, znajdujących się na s. 10-11 uzasadnienia, gdzie Sąd ten umotywował przyczyny oddalenia wniosków dowodowych. Jedynie na marginesie wolno rozwinąć myśl wyrażoną przez Sąd odwoławczy i zaznaczyć, że brak kategoryczności stwierdzeń biegłych w zakresie przyczyn powstania obrażeń u pokrzywdzonej wynika z ich roli w postępowaniu karnym, tj. tego, że opinie biegłych stanowią dowód, na podstawie którego sąd może czynić ustalenia faktyczne. Treść opinii nie powinna zatem zawierać stwierdzeń, stanowiących wprost czynienie ustaleń faktycznych w sprawie.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. i art. 634 k.p.k., zaś o wydatkach związanych z obroną z urzędu skazanego na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. i § 17 ust. 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.) uznając, że z uwagi na sytuację majątkową skazanego uiszczenie tych kosztów byłoby dla niego zbyt uciążliwe.